

ගත වර්ෂ ගණනාවකට පෙර විනයයේ සම්භවය වී ඇති සෝයා බෝංචි රහිල කුලයට අයත් වාර්ෂික බෝගයක් වන අතර තනි බෝගයක් වශයෙන් මෙන්ම අතුරු බෝගයක් ලෙසද වගා කිරීමට හැකිය.

සෝයා බෝංචි වල භාවිතයන් ඉතා පුළුල් පරාසයක පවතී. සත්ත්ව ආහාර නිෂ්පාදනයට මෙන්ම පීච ඉන්ධන නිෂ්පාදනය සඳහා ද සෝයා බෝංචි භාවිතා කරයි. අතිකුත් රහිල බෝග වලට වඩා

වල මෙන්ම උස් බිම් වලද මෙම බෝගය වගා කළ හැකිය. යල කන්නය සෝයා බෝංචි වගා කරන ප්‍රධාන කන්නය වන අතර බොහෝ ගොවීන් විවිධ ජල සම්පාදන ක්‍රම යටතේ වගා කරයි. මහ කන්නයේදී වර්ෂා පෝෂිත තත්ත්ව යටතේ වගා කරයි.

1970 දශකයේදී සෝයා බෝංචි වගාව අප රටට හඳුන්වා දී ඇති අතර වර්ෂ 2000 න් පසු සෝයා ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන කර්මාන්ත ඇතිවීමත් සමඟ සෝයා බෝංචි සඳහා ඉල්ලුම ක්‍රමයෙන් වර්ධනය

විශේෂිත සහ අතරමැදි කලාපයේ වගාව සඳහා නව සෝයා බෝංචි ප්‍රභේදයක්

MISB 01

එස්. එච්. එම්. එස් විභූපාල, එම්. එස්. අබේරත්න, එස්. එම්. සමරකෝන් මැණිකේ, යූ. පුෂ්පකුමාර
සෞත්‍ර බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය, මහලුප්පල්ලම්

සෝයා බෝංචි ප්‍රෝටීන වලින් පොහොසත්ය. මෙහි 40% ක් පමණ ප්‍රෝටීන ඇති අතර මේදය 20% ක පමණ ප්‍රමාණයක් අඩංගු වේ. ප්‍රධාන වශයෙන් මිනිස් හා සත්ත්ව ආහාර නිෂ්පාදනයේ දී ප්‍රෝටීනමය පෝෂණ අතිරික්තය ලබා දීමට සෝයා බෝංචි භාවිතා කරයි. ලාභදායී ප්‍රෝටීන ප්‍රභවයක් ලෙස ලෝකයේ බොහොමයක් රටවල සෝයා බෝංචි හා ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන ආහාරයට ගනී.

අප රටේ විශේෂ හා අතරමැදි කලාපය සෝයා බෝංචි වගාව සඳහා වඩාත් සුදුසු වූවත් වර්තමානයේදී එය ව්‍යාප්ත වී ඇත්තේ විශේෂ කලාපයේ අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කය හා මහවැලි H කලාපයටය. යල සහ මහ කන්නයේදී කුඹුරු ඉඩම්

විශ. 2010 වර්ෂයේදී එය හෙක්ටයාර 4500 ක් පමණ විශ. වර්තමානයේදීද සෝයා බෝංචි ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන සඳහා ප්‍රවණතාවක් ඇති අතර සෝයා බෝංචි වාර්ෂික අවශ්‍යතාවය මෙවික්ටොන් 200,000 ට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් වේ.

වර්තමානයේදී මෙරට වගා කිරීම සඳහා ඇත්තේ නිර්දේශිත සෝයා බෝංචි ප්‍රභේද 2 ක් පමණි. 1970 දශකයේදී හඳුන්වා දෙන ලද Pb1 ප්‍රභේදය වර්තමානයේ දී ගොවීන් අතර වඩාත් ප්‍රචලිත ප්‍රභේදය වේ. සෝයා ගොවීන්ගෙන් 95% ක් පමණ වගා කරනුයේ එම ප්‍රභේදයයි. දින 90 ක පමණ පරිභෝග කාලයක් සහිත Pb1 හෙක්ටයාරයකට කිලෝ ග්‍රෑම් 1700 - 2000ක පමණ සාමාන්‍ය අස්වැන්නක්

ලබා දෙයි. 1989 වර්ෂයේදී නිර්දේශ කරන ලද PM 13 අනෙක් ප්‍රභේදය වේ. දින 90 - 95 ක පමණ පරිණත කාලයක් සහිත එම ප්‍රභේදය හෙක්ටයාරයකට කිලෝ ග්‍රෑම් 1700 - 2100 ක පමණ සාමාන්‍ය අස්වැන්නක් ලබා දෙයි.

1989 වර්ෂයේදී සෝයා බෝංචි ප්‍රභේදයක් නිර්දේශ කිරීමෙන් පසු නව ප්‍රභේදයක් නිර්දේශ කිරීම සිදු නොවුණි.

එබැවින් ඉහළ අස්වැන්නක් සහ රෝග, පලිබෝධ වලට ප්‍රතිරෝධී නව ප්‍රභේදයක් නිර්දේශ කිරීමේ අවශ්‍යතාවය පැහැන ගැනිණි. ඒ සඳහා 2007 යල කන්නයේදී මහඉලුපල්ලම, ක්ෂේත්‍ර බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය මගින් අභිජනන වැඩසටහනක් ආරම්භ කර ඇත. පැලෑටි ජාන සම්පත් මධ්‍යස්ථානයෙන් ලබා ගන්නා ලද ජාන දර්ශ 7 ක් Ph1 ප්‍රභේදය සමඟ පරීක්ෂා කරන ලදී. මෙහිදී බෝගයේ අස්වැන්න සහ අතිකුත් ගෘහ විද්‍යාත්මක ලක්ෂණ සංසන්දනය කරන ලද අතර එම දර්ශ අතරින් ඉහළ අස්වැන්නක් සහ අතිකුත් ගෘහ විද්‍යාත්මක ලක්ෂණ සහිත දර්ශ ජාතික සම්බන්ධීකරණ ප්‍රභේද ඇගයීම සහ ප්‍රභේද අත්වර්තිතා පර්යේෂණ යටතේ තවදුරටත් ඇගයීම් සිදු කරන ලදී. එම දර්ශ මහඉලුපල්ලම, අගුණකොලපැලැස්ස හා අරලගත්විල පිහිටි පර්යේෂණ

මධ්‍යස්ථාන වල සහ සෝයා බෝංචි වගා කරන නෙලුවැ, මරදන්කඩවල, පතියන්කඩවල, ඇතිමලේ සහ නාවිවදුව යන ප්‍රදේශ වල ගොවි ක්ෂේත්‍රයන්හි Ph01 ප්‍රභේදය සමඟ සංසන්දනාත්මකව පරීක්ෂා කරන ලදී. එම පර්යේෂණ වලින් ලබා ගත් දත්ත විශ්ලේෂණය කිරීමෙන් පසු ඉහළ අස්වැන්නක්, රෝග හා පලිබෝධ වලට ප්‍රතිරෝධීතාවයක් දක්වන සහ අතිකුත් ගෘහ විද්‍යාත්මක ලක්ෂණ සහිත සෝයා බෝංචි වගා කරන ප්‍රදේශ වලට වඩාත් අනුවර්තනතාවය සහිත දර්ශය නව ප්‍රභේදයක් ලෙස (MISB 01) කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මගින් 2013 වර්ෂයේදී නිර්දේශ කරන ලදී.

මෙසේ නිර්දේශ කරන ලද නව MISB 01 ප්‍රභේදය සෘජු වර්ධන විලාශයක් ඇති අතර පරිමිත වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරයි. මල් පිපීම සඳහා දින 35 ක් පමණ ගත වන අතර සුදු පැහැති කුඩා මල් දැකිය හැකිය. දින 90 - 95 ක පමණ පරිණත කාලයක් සහිත මෙම නව ප්‍රභේදය හෙක්ටයාරයකට කිලෝ ග්‍රෑම් 2500 - 3000 ක පමණ සාමාන්‍ය අස්වැන්නක් ලබා දෙයි. මෙහි බීජ ක්‍රීම් පැහැති වන අතර බීජ වල පීචනතාවය මාස 3 - 4 කින් පමණ ගාහි වේ. මෙම ප්‍රභේදය බැක්ටීරියා බීබිලි රෝගය සඳහා මධ්‍යස්ථ ප්‍රතිරෝධී වන අතර පරිණත වීමෙන් පසු ඇඳ වැටීමක් සිදු නොවේ.